

Začetek mednarodnega projekta SCUBY

Mag. Tanja Kocjan Stjepanovič, administrativni vodja projekta SCUBY

V začetku leta 2018 smo začeli z intenzivnim delom na evropskem projektu iz programa Obzorja 2020. Projekt SCUBY (SCale-Up diaBetes and hYpertension care) oziroma *Povečanje obsega oskrbe za bolnike s sladkorno boleznijo in hipertenzijo*. Pred časom smo namreč uspeli s prijavo na razpis s področja »Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje«, ki je namenjen iskanju in preizkusu poti do dokazano uspešnega povečanja obsega oskrbe bolnikov s hipertenzijo in sladkorno boleznijo na osnovnem zdravstvenem nivoju.

V koordinaciji izkušenih in strokovnih sodelavcev Inštituta za tropsko medicino **Josefine van Olmen** in **Wima van Dama** smo prijavo pripravljali skoraj pol leta. Na razpis se je prijavilo štiriindvajset mednarodnih konzorcijev. Šestnajst strokovnjakov je med temi izbralo **le pet projektov in naš je bil med njimi**.

V našem konzorciju je pet izkušenih strokovnih in raziskovalnih partnerjev z znanjem o kroničnih nenalezljivih boleznih in nadgradnji oskrbe iz štirih držav.

Vsak partner ima v tem projektu svojo vlogo:

Institut ITM (Institute for tropical medicine), prijavitelj in koordinator projekta, je ena izmed vodilnih svetovnih izobraževalnih in raziskovalnih ustanov na področju storitev v javnem zdravju, ki se posveča predvsem raziskavam in razvoju na področju zdravstvenih politik in s tem povezanega skupnega delovanja izvajalcev v zdravstvu in upravljalcev zdravstvene politike.

Univerzitetni medicinski center iz Utrechta (UMCU) na Nizozemskem je med največjimi akademskimi centri, ki se posvečajo skrbi za paciente in biomedicinskim raziskavam. Center Julius za zdravstvene vede in primarno oskrbo je na več področjih globoko vpet v najzahtevnejše raziskovalne projekte, ob tem pa izobražujejo podjetne študente, ki delujejo v znanstvenem parku v Utrechtu. V projektu sodelujejo z znanstvenim

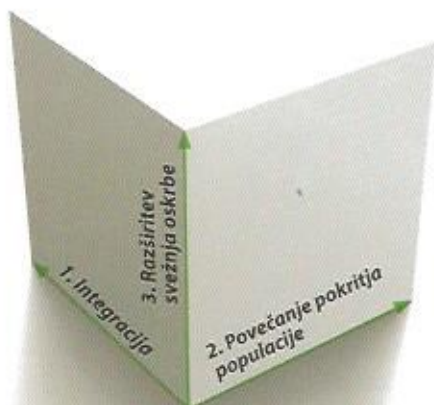
Partnerstvo SCUBY.

pristopom k medicinski praksi, nadzorom in izvedbo evalvacijskih postopkov v procesu povečanja obsega oskrbe.

Univerza v Antwerpnu sodeluje z dvema oddelkoma: Oddelek primarne in interdisciplinarne nege, vodilna izobraževalna enota za družinske zdravnike in medicinske sestre v družinski medicini in Oddelek za dolgoživost

in življenjsko pot, ki je center v sklopu Fakultete za sociološke vede.

Nacionalni inštitut za javno zdravje iz Kambodže je javna institucija, ki deluje kot nacionalni laboratorij, raziskovalna institucija v podporo Ministrstvu za zdravje in izobraževalna ustanova na področju javnega zdravja. Na raziskovalnem področju sodeluje z mnogimi svetovno

Tri dimenzije povečanja obsega oskrbe.

znanimi univerzami in inštituti. Ob tem pa ima izkušnje z uvajanjem povečanja oskrbe po modelu svetovne zdravstvene organizacije v sicer revni, a hitro razvijajoči se državi.

Zdravstveni dom Ljubljana predstavlja v tem konzorciju izkušeno raziskovalno ustanovo, ki je v veliki meri uspela razširiti obseg oskrbe kroničnih bolnikov in lahko postavi temelje za analizo stanja v vseh vključenih državah. Ob tem je edina organizacija v projektu za ambulantami

Pozdrav gostov pred ogledom ZD Ljubljana.

družinske medicine, ki dejansko izvaja oskrbo na podlagi integriranega svežnja oskrbe. S pomočjo partnerjev bomo lahko na podlagi kakovostnih podatkov postavili znanstvene temelje za povečanje obsega oskrbe ranljivih skupin prebivalcev in izmenjavo dobrih praks z drugimi partnerji. Vodja projektne skupine v ZD Ljubljana jeizr. prof. dr. Antonija Poplas Susič.

Projekt bo analiziral pot do integriranega svežnja oskrbe za hipertenzijo in sladkorno bolezen v vsaki izmed teh

treh držav. Povečanje oskrbe je v vsaki državi vsebinsko drugačno: v Belgiji bodo poskusili smiselno integrirati sveženj oskrbe v zdravstveni sistem, v Sloveniji se bomo osredotočili na ranljive skupine (starejše in multimorbidne bolnike), v Kambodži, ki se na področju celostnega pristopa komaj razvija, pa bodo poskusili doseči čim večjo pokritost populacije.

V projektu je prvo leto namenjeno analizi stanja, potem eno do dve leti uvedbi integriranega svežnja oskrbe in zadnje (četrt) leto vrednotenju rezultatov. Prvo leto bomo s kvantitativnimi in kvalitativnimi metodami raziskali aktualno izvedbo celovitih svežnjov oskrbe v ciljnih državah. V Sloveniji bomo temeljito analizirali delo v ambulanti družinske medicine v mestu (Ljubljani) in na podeželju (v Ljutomeru). Pri tem bomo posebej pozorni na spodbude in ovire na poti k povečanju obsega oskrbe. Ugotovili bomo, kakšne so aktualne strategije in jih postavili za izhodišča naslednji fazi. Ta predstavlja razvoj izboljšane strategije povečanja oskrbe in časovnega načrta uvedbe te strategije v vsaki državi. V tej fazi je zelo pomembno tesno in poglobljeno sodelovanje z glavnimi deležniki zdravstvene politike v vsaki državi, saj je proces uvedbe povečanja oskrbe povezan s financiranjem in nadzorom. Vsaka država je pri tem drugačna, zato bomo postavili

Delovni sestanek je vodila koordinatorica projekta Josefien van Olmen.

Obisk v ambulanti družinske medicine.

Praktični preizkus v SIM centru.

tri različne časovne načrte. Kljub temu pa bomo vrednotili rezultate z enotnim orodjem, ki ga bomo razvijali hkrati s časovnimi načrti.

Zdravstveni dom Ljubljana v tem projektu vodi prvi delovni sveženj **Analiza stanja**, ki je namenjen na znanstvenih metodah temelječim analizam in zbiranju izhodiščnih podatkov, ki bodo kasneje omogočale merjenje uspešnosti izvedenih aktivnosti in ukrepov. Zato nam je pripadla

čast in odgovornost v februarju 2019 organizirati **prvi projektni sestanek in svečan začetek projekta**.

Vsebinski del sestanka s partnerji je bil posvečen postavitvi podrobnega projektnega načrta in usklajevanju metod dela pri vseh delovnih svežnjih, ki se začno v letu 2019.

Del delovnega srečanja je bil tudi obisk v zdravstvenem domu, ki je mnoge

partnerje presenetil s svojo velikostjo in odlično opremljenostjo. Goste je sprejel predstojnik enote mag. Rajko Vajd. Z velikim zanimanjem so poslušali, kako je delo organizirano v ambulantah družinske medicine, ki so ga predstavile diplomirana medicinska sestra Metka Žitnik, družinska zdravnica prim. Simona Repar Bornšek, patronažna medicinska sestra Nataša Kunstič. Nana Ambrož je predstavila delo ZVC. Vprašanjem kar ni bilo konca...

V nadaljevanju so obiskali še rentgensko dejavnost, ki jo je predstavila Vanja Kos in delo v laboratoriju, ki ga je predstavila Spomenka Lajtner. Še posebej veliko časa so se zadržali v SIM centru. Veliko sodelavcev na projektu je zdravnikov in ti so aktivno sodelovali v demonstraciji intervencije v simuliranem okolju. Zanimivo predstavitev sta pripravila Uroš Zafošnik in Davorin Markovič.

Svečan začetek projekta

Zadnji dan srečanja je bil namenjen predvsem gostom, najpomembnejšim deležnikom javnega zdravja v Sloveniji. Na prireditvi v hotelu Intercontinental so se zbrali vsi, ki lahko pripomorejo k boljšemu zdravstvenemu sistemu v Sloveniji.

Zanimivi vsebinski pogovori so stekli že pred uradnim začetkom. V uradnem delu so svoj pogled na projekt predstavili pomembni deležniki projekta. Visoki gostje so z zanimanjem poslušali predstavitev projekta in njegove cilje. In še po zaključku dogodka so stekli zanimivi pogovori v spodbudo našemu projektu. Projekt SCUBY se je s tem začel in takoj smo se smelo lotili dela.

Če bomo v projektu dosegli zastavljene cilje, bomo pomembno vplivali na povečanje obsega oskrbe, kakovost in pokritost ukrepov pri hipertenziji in sladkorni bolezni v vsaki državi. Hkrati bomo pokazali tudi drugim državam, kako se je mogoče lotiti tega perečega problema in pripomogli k mednarodni izmenjavi znanj na tem področju. Ponosni smo lahko na to, da nas v drugih državah

Izr. prof. dr. Antonija Poplas Susič v pogovoru z dr. Božidarjem Voljčem, predsednikom Komisije RS za medicinsko etiko.

Direktor ZD Ljubljana Rudi Dolšak je otvoril dogodek in pozdravil goste.

Visoki gostje na predstavitvi projekta SCUBY.

Panel vseh predstavnikov projekta in vključenih deležnikov.

Živahna izmenjava mnenj se je nadaljevala tudi po koncu otvoritve.

smatrajo za zelo razvite in v nekaterih pogledih tudi najnaprednejše države. Zavedamo pa se, da nas čaka še dolga pot, kjer ovire niso le strokovne narave. Prepričani smo, da bomo čez slaba štiri leta, ko bomo projekt zaključili, bistveno boljše razumeli svoj sistem in razumeli tudi to, kako ga lahko izboljšamo.

Del slovenskega tima v projektu SCUBY (z desne): Zalika Klemenc Ketiš, Irena Makivič, Črt Zavrnik, Antonija Poplas Susič, Tanja K. Štepanovič med delom na projektne sestanku.

Projekt SCUBY sofinancira Evropska unija v programu Obzorja 2020.

European Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation